

150
55475 К

ЛЕКСІЧНЫ АТЛАС
беларускіх народных гаворак

ТОМ 2

Выданне здзейснена пры фінансавай дапамозе ЮНЕСКА

З М Е С Т

Ад рэдкалегіі	3
Прынятыя скарачэнні	3
Аб транскрыпцыі	3
Спіс абследаваных населеных пунктаў	3
Алфавітны паказальнік абследаваных населеных пунктаў	14
Алфавітны паказальнік абследаваных раёнаў	16
Спіс збіральнікаў	18
Спіс картаў	19
Каментарыі да картаў	23
Індэкс	132
Карты №№ 1—354	

Другі том „Лексічнага атласа беларускіх народных гаворак. Сельская гаспадарка“ падрыхтаваны на тых жа тэарэтычных і метадалагічных прынцыпах, што і першы том („Лексічны атлас беларускіх народных гаворак“ у пяці тамах. Том 1. Раслінны і жывёльны свет. Мн., 1993). У гэты том уключана 354 лінгвістычныя карты, на якіх паказана тэрытарыяльнае пашырэнне і супрацьпастаўленне лексікі 15-ці прадметна-тэматычных груп паводле „Інструкцыі па збіранню матэрыялаў для складання лексічнага атласа беларускай мовы“ (Мн., 1971). Гэта: нябесныя свяцілы, метэаралагічныя з’явы, працэсы апрацоўкі зямлі. догляд пасеваў, збіранне ўраджаю, малацьба і інш.

ПРЫНЯТЫЯ СКАРАЧЭННІ

АЛА — Агульнаславянскі лінгвістычны атлас («Общеславянский лингвистический атлас»).
 Матэрыялы захоўваюцца ў Інстытуце мовазнаўства АН РБ.
 ДАБМ — Дыялекталагічны атлас беларускай мовы. Мн., 1963.
 ЛАБНГ — Лексічны атлас беларускіх народных гаворак.
 СП-ЗБ — Слоўнік беларускіх гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча, т. 1 — 1979, т. 2 — 1980, т. 3 — 1982, т. 4 — 1984, т. 5 — 1986.
 ЭСБМ — Этымалагічны слоўнік беларускай мовы, т. 1 — 1978, т. 2 — 1980, т. 3 — 1985, т. 4 — 1988, т. 5 — 1989, т. 6 — 1990, т. 7 — 1991.

Раёны:

Акц.— Акцябрскі	Мн.— Мінскі
Аш.— Ашмянскі	Мр.— Мёрскі
Бр.— Брагінскі	Мсц.— Мсціслаўскі
Брс.— Браслаўскі	Нвг.— Навагрудскі
Вр.— Воранаўскі	Нсв.— Нясвіжскі
Дзтл.— Дзятлаўскі	Сл.— Слаўгарадскі
Дк.— Докшыцкі	Слц.— Слуцкі
Жт.— Жыткавіцкі	Ст.— Столінскі
Кп.— Капыльскі	Стд.— Старадарожскі
Крл.— Карэліцкі	Уздз.— Уздзенскі
Лб.— Любанскі	Хвн.— Хвойніцкі
Мг.— Магілёўскі	Чв.— Чавускі

Аб транскрыпцыі

У каментарыях і спісах адказаў для абазначэння галосных і зычных гукаў выкарыстана спрошчаная транскрыпцыя — запісы адказаў на пытанні, як правіла, зроблены сродкамі сучаснай беларускай графікі. Аднак для абазначэння асобных гукаў, якія адсутнічаюць у сучаснай беларускай літаратурнай мове, прыняты наступныя дадатковыя знакі:

- ǎ, ǔ — рэдукаваны галосны гук *a* (*ва́да, вѣ́да*)
- ǝ — рэдукаваны галосны гук *e* (*вѣ́сна*)
- ô — закрыты галосны гук *o* (*со́ль*)
- ê — закрыты галосны гук *e* (*ме́д*)
- й — гук сярэдні паміж *i* і *ю* (*мі́д, кійнь*)
- yo — дыфтонг (*м’юд, суоль*)
- e^a — гук сярэдні паміж *e* і *a* (*ле^aбе^aда, трэ^aба*)
- ы^э — гук сярэдні паміж *ы* і *э* (*Камы^эніо́кі*).
- л̣ — паўмяккае вымаўленне зычнага гука *л* (*лі́па*)
- ж̣ — паўмяккае вымаўленне зычнага гука *ж* (*жа́ніх, ша́р*)
- р̣ — паўмяккае вымаўленне зычнага гука *р* (*ра́ма, рэ́з, рі́затэ*)
- ч̣ — паўмяккае вымаўленне зычнага гука *ч* (*чы́ю, печ̣*)
- ш̣ — паўмяккае вымаўленне зычнага гука *ш* (*ша́пка*)
- ш̣ — губна-губны зычны гук *в* (*шо́з*)
- б^п — частковае аглушэнне звонкага зычнага *б* (*бо́б^п*)
- г — выбухны зычны гук *г* (*Го́нт*)
- γ — фрыкатыўны зычны гук *г* (*го́д*)
- h — фарынгальны зычны гук *г* (*го́рад*)

СПІС АБСЛЕДАВАНЫХ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТАЎ

У спісе назвы населеных пунктаў падаюцца ў чарговасці іх нумарацыі на картах атласа. У першай графе табліцы запісаны парадкавы нумар абследаванага населенага пункта. У другой графе пасля афіцыйнага наймення падаецца мясцовая назва і яе варыянты з абазначэннем націску. Ніжэй даюцца звесткі пра веравызнанне жыхароў. У трэцяй графе ўказваюцца вобласць і раён абследаванага населенага пункта паводле адміністрацыйнага падзелу Беларускай ССР 1971 года. Год абследавання населенага пункта, а таксама ўстанова і яе прадстаўнікі, якія ўдзельнічалі ў збіранні лексічных матэрыялаў для атласа, пададзены ў чацвёртай графе. Пятая графа змяшчае звесткі аб інфарматарах, прозвішчы якіх прыводзяцца звычайна ў алфавітным парадку.